

Planinski Vestnik.

Glasilo Slovenskega planinskega društva.

Št. 1.

V Ljubljani januarja 1902.

Leto VIII.

Eden dan v Grintaveih.

Spisal dr. Fr. Tominšek.

Krasen jesenski dan je zažarel. Iz svojega stanovanja v Ljubljani, iz katerega prosto vidim skalnate vrhove Savinskih planin, občudujem divne črte te po obliki najlepše skupine naših planinskih orjakov.

Vse poletje sem se že pripravljaj, poleteti na te vrhove. Že meseca avgusta sem jo udaril preko Češke kočje proti Grintavcu, toda neugodno vreme mi je korenito pokvarilo izlet. Čakal sem namreč poldrugi dan v Češki koči, da nehata dež in megla; že se mi je skoro poplačala potrpežljivost, ker je za trenotek potegnil sever in očistil vrhove od megel; napravil sem se bil takoj na pot in že tudi preplezal prve stene nad snežišči v Zgornjih Ravneh, toda hipoma je zopet zabučal jug okoli ostrih sten Grintavca in Kočne ter prinesel silno meglo in nalive — moral sem se vrniti. Tudi pozneje mi je neugodno vreme nagajalo, tako da sem že hotel odložiti poset Savinskih planin na prihodnje leto.

Današnje jutro pa mi kaže, da bode gotovo tudi še jutri lepo vreme, in silno me začne mikati, da vzletim v to krasno pogorje, katerega se vsaj slovenski turisti dosti preveč ogibljejo. Čim bolj pa se bleščijo Grintavci ob vzhajajočem solncu, tem bolj bije v meni tista nemirna kri, ki planincu ne da, da bi ostal doma. Hipoma se odločim, odpotovati popoldne ob dveh.

Ko se odpeljem popoldne, se uverim, da sem edini turist, ki odhaja proti Kamniku. Potovati bom torej moral čisto sam. Radi tega sem spočetka nameraval napraviti krajšo turo, in to toliko bolj, ker sem imel za izlet na razpolago samo poldrugi dan. Poset Krvavca se mi je videl primeren. Krvavec mi je bil še neznan, in jako me je mikalo, pogledati novo pot našega društva, ki vodi iz Kamnika preko Šenturške gore na vrh, na drugi strani pa do Kokre. Na to goro sem bil opozorjen po spisu g. prof. Frischaufa v „Südsteierische Post“ in po oskrbniku Češke kočje g. Krču, ki je letos zaznamenoval pot od Kokre do Krvavca.

Tako premišljujoč, sem zapazil, da se vozi z menoj znan trgovec iz Kamnika. Povprašam ga o potu na Krvavec in o daljavi. Pove mi, da sicer sam ne pozna pota, da pa je slišal o precejšnji daljavi.

Ta vest mi ni bila ljuba, in nato začnem premišljevati, ali ne bi bilo bolje, kreniti bolj v osredje Savinskih planin; treba bo sicer hitreje stopati, toda užitek bo neprimerno večji. Jamem se odločevati, da stopim danes do izvira Bistrice (do Uršiča), jutri pa vsaj na Grintavec. Kri mi začne burneje biti v radosti, katero občuti vsak planinec, kadar si predočuje izlet v krasne višine ob pričakovanem lepem razgledu, in peruti zaželim kamniškemu vlaku, ko ob vožnji proti Trzinu tako silno počasno sopiha naprej. Toda kaj pomagajo želje? Počasno — a varno stopamo dalje in pridemo do Kamnika nad četrť ure prepozno.

V Kamniku sem si še hitro preskrbel svežega sadja, potem pa jo urno mahnil po poti ob reki Bistrici mimo tovarne za smodnik naravnost proti severu.

Nad imenovano tovarno se svet razširi v prijazno ravnino, in pokaže se prav mičen razgled. Kakor veličasten dolg naravni zid se dviguje nad ravnino srednje visoko košato gorovje. V sredini pri Stranjah, oziroma Stahovici je ostro zarezan predor; tam si je napravila Bistrica izhod. Proti zahodu odtod se razteza pogorje Krvavčevo, v katerem je najvišji vrh Krvavec (1853 *m*); zadaj za Krvavcem je napol skrita gola Dolga njiva; proti Bistrici pa se svet znižuje, a tudi to nižje pogorje ima ostre in znamenite robove. Tako se razprostira takoj od Krvavca sem Kamelski vrh, 1255 *m* visok. Ob Bistrici se potem to pogorje končava z Grohatom (918 *m*). Na južnem pobočju teh planin se blešči več belih vasic in cerkvá; prijazno je pogledati Šenturško goro, više nad njo se dviguje cerkva sv. Lenarta (802 *m*) in nad njo sv. Ambroža (v višočini 1086 *m*), ki je najvišja cerkev na Kranjskem.

Na vzhodno stran od Bistrice se raztezata dve vrsti pogorja. Od Stranj se polagoma dviguje nižje hribovje, ki obmejuje Črno dolino na južni strani in se končava ob Črničcu. Zadaj za tem hribovjem pa se na severni strani Črne doline razteza srednje visoko, toda strmo in ostrorobato pogorje. Dviguje se od Bistrice kvišku kot Pasja peč (1386 *m*) in se vzpenja do prehoda preko Kranjskega Raka (1030 *m*), t. j. sedla, koder vodi pot iz Črne doline na Štajersko do Podvolovljaka in Luč. Na pobočju stoji prijazna cerkev sv. Primoža (845 *m*). Onostran Kranjskega Raka se kaže pobočje precej golega Kranjskega rebra ali Kačjega vrha (1435 *m*), dalje Plešivec (1332 *m*) in Lom (1184 *m*), bolj v ozadju pa prvi vrhovi Menine planine. Med Lomom in Menino planino leži znano sedlo Črnivec (902 *m*), preko katerega gre deželna cesta iz Kamnika mimo Stahovice in Črne na Štajersko do Gornjega grada in potem naprej po Savinski dolini. Pot črez sedlo Črnivec je prav zanimiva in slikovita. Črnivec se prav dobro razloči, in poznati ga je po črnem goščevju (jelovju), ki se lepo razlikuje od drugih večinoma golih ali z bukovjem poraslih robov. Svoje ime je dobil Črnivec vsekakor od tega temnega goščevja.

Za tukaj popisanim velikanskim planinskim obzidjem, ki se vidi kot meja med ravnino in planinskim svetom, se dviguje v ozadju skalnati greben Savinskih planin, ostrorobata Ojstrica ter mogočna Planjava.

Dolgo časa se nisem mogel ločiti od slikovitega pogleda, ki je bil toliko lepši, ker je bila vsa stran od večernega solnca krasno razsvetljena.

Ko sem se dovolj nagledal, sem stopal dalje proti Stranjam in Stahovici, kjer se ravnina končava. Tukaj se združujeta dve gorski dolini; na vzhodno stran se razteza proti Črnicu prijazna Črna dolina, proti severu pa se vije Bistriška dolina, obmejena na obeh straneh z nebotičnimi vrhovi, ki so na nekaterih mestih od obeh strani tako stikoma, da se Bistrica jedva preriva skozi gorovje. Po tej dolini bo mi treba stopati, da pridem prav v osrčje planin. Prej pa se je seveda ustaviti v Stahovici v vsem turistom dobro znani Korelnovi gostilni, v kateri ima Slovensko planinsko društvo spominsko knjigo za vpisovanje turistov.

Prijazno gostilničarko povprašam najprej po potu na Krvavec; odsvetuje mi, še danes tja gori odpotovati, češ, da ne dobim nikjer pravega prenočišča; hoje pa bi imel tudi najmanj štiri ure in nikakor ne bi smel iti danes dalje nego do Šenturške gore, da ne zablodim v temi po gozdih okoli Sv. Lenarta in Sv. Ambroža. Gostilničarka mi pove, da drugi obiskovalci tudi šele zjutraj zgodaj odhajajo na Krvavec. Moj sklep, iti naprej proti Bistrici, je bil s tem še posebno potrjen; kajti do Bistrice tudi v temi ne morem zgrešiti pota, pri izviru pa stoji turistovska hiša mestne korporacije kamniške, ki je vse leto oskrbovana. Gostilničarka mi tudi pove, da sta odšla dopoldne dva turista — gospod in gospa — v Bistrico in povedala, da hočeta iti še danes do Kokrskega sedla, t. j. do Zoisove koče, jutri pa na Grintavec. Zapišem se še v spominsko knjigo, potem se pa poslovim in brzo odkorakam; saj se pa tudi že mudi, ker sem se že zakasnil do polšestih, do izvira Bistrice pa imam prehoditi še najmanj dve uri.

Od Stahovice dalje vodi še precej uglašena pot ob levem bregu Bistrice. Nekaj časa je dolina še dokaj odprta in obljudena; tod so še lepa posestva in prijazne hiše. Potem pa se kmalu dolina zoži in zapira jo majhen griček, vrhu katerega stoji prijazna kapelica (znamenje). Črez ta hribček mimo znamenja zavije tudi pot. Onostran hribčka je še majhna ravna kotlina, po kateri se razprostira zelen pašnik, dalje naprej pa ni več ravnega sveta.

Obojestransko pogorje se bolj in bolj približuje strugi šumeče Bistrice; na zapadni strani se dviguje naravnost kvišku od Bistrice s košatim goščevjem porasli Hudi konec (1176 m), na vzhodni strani pa ponosno štrli proti nebu ostri in skaloviti rob Velike planine, ki je v generalni karti zaznamenovan kot Poljanski rob (1570 m). Hitro potem se odpre drug zanimiv pogled, t. j. na vzhodno stran po gorskem koticu, po katerem skaklja precejšnji potok v Bistrico. To je Konjski dol, ki se označuje kot veliko sedlo med Malo planino in Pasjo pečjo, segajoče daleč noter v gorovje. V njegovem ozadju opazim goro, katere ne morem takoj spoznati; po

obliki je čisto podobna Kranjskemu rebbru (Kačjemu vrhu), toda skoro neverjetno se mi zdi, da bi bil svet za Malo planino tako daleč proti vzhodu pretrgan, da bi se mogla videti navedena, na meji med Kranjsko in Štajersko stoječa gora. Pogled na generalno karto pa mi potrdi, da je res videti odtod Kranjsko rebro.

Od Konjskega dola dalje se pot polagoma loči od Bistrice in se vije više in više, pustivši reko globoko doli v skoro nepristopni strugi. Čim dalje stopam, toliko bolj se mi odpira pogled proti glavnemu grebenu Savinskih planin. Na vzhodni strani proti robu Velike planine se sicer vidijo samo bližnje skale, na zapadno stran pa se že vidi rob Dolge njive, Košutine (1990 m) in Mokrica (1425 m); to pogorje se že dviguje v prav impozantno višino; njegovo prav strmo do Bistrice se znižujoče pobočje je spodaj obraslo s temnimi, debelimi gozdovi, vrh pa je gol in le nekoliko s tratami pretkan. Pogled na to stran je sicer bolj enoličen, toda veličasten.

Zdaj prispem kvišku po hudem klancu na prostor, odkoder je pogled proti severu čisto prost; v sijajni višočini se zablešče pred menoj Brana, en del Turske gore, v sredi pa kakor veličanska krona gorska skupina Rinke, Skute in Štruce. Srednja in najvišja glava te krone je veličastna Skuta; na vzhodni strani jo podpira Rinka, na zahodni pa Štruca. Vsa skupina ima navpične in tako razrite stene, kakor da bi bilo skalovje od spodaj do vrha umetno narezljano. Pogled je toliko veličastnejši, ker ima Skuta vrh s svežim snegom pokrit in se čarobno blešči v svitu meni že zatonolega solnca. Grintavec se odtod ne vidi, pač pa del Dolgega hrbta. Mičen pa je tudi pogled navzdol; kakih 100 metrov pod menoj si dela Bistrica svojo pot v ozki, z velikim skalovjem posejani strugi, in nje votlo bobnenje veličastno odmeva v gorski samoti. Tukaj je sploh najlepši razgledni prostor med potjo.

Tega nisem uvidel samo jaz, tega se zaveda tudi priprosto ljudstvo. Ukoreninjena je namreč navada, da se vsak domačin tukaj ustavi in počiva. Kadar sem potoval po tej dolini, vselej sem našel tukaj počivajočih ljudi. Res tudi danes ne stojim sam na robu pečine; štirje kmečki delavci, ki so prišli od dela iz Bele doline, so odložili tukaj svoje krošnje in so si privoščili ne samo počitka, nego tudi nekaj okrepila; pri tem pa se tudi ti priprosti ljudje z zanimanjem ozirajo na bajni planinski svet.

Čudijo se mi, da pohajam čisto sam v teh samotnih krajih, še bolj pa se čudijo, ker lepo po domače ž njimi govorim in jim razkladam, kako se zove ta ali oni vrh, kod se nanj potuje i. t. d. Veliko veselje kažejo, da se maram ž njimi pečati, in mi seveda tudi ponudijo požirek svojega žganja.

Iz njih govorice sem posnel, da potuje tod malo naših turistov in večinoma le tujci, ki ne morejo in tudi nočejo z našim ljudstvom občevati.

Jedva sem se spomnil tujcev, glej, že prihaja pošast! Spogledamo se vsi, ko pridrdra od Kamnika gori voz in ko zapazimo, da se s tem vozom vozijo gosposki ljudje. Fijakar v teh krajih! To mi je nekaj povsem novega. Hvala lepa za tako vožnjo! si

mislim in začnem opazovati, kaki ljudje prihajajo. Semintja po odprtem, lahkem vozičku se premiče neka masa, in ker sedi voznik spredaj ravno na sredi kozla, ne morem spoznati, ali sta dva ali le eden človek; kajti na vsako stran je videti toliko telesa, da ga zadostuje za normalnega zemljana, a glavo je videti vedno isto, naj se ob skokih, katere dela voz po klanecu navzgor, nagne na eno ali na drugo stran. Slišijo se razni vzkliki, ki pomenijo gotovo opomine vozniku, kajti ta tuintam pomaja z rameni. Sicer pa voznik krčevito stiska ustnice in kaže veliko nevoljo.

„Maledetto!“ zopet vikne tujec. Sedaj razumem potnikov klic, in ker je prišel med tem voz na vrh klanca, tudi zapazim, da nesreče ne trpita dva, nego le eden človek. Toda ta je za dva! Po obrazu in kletvi lahko uganem, da imam pred seboj člana irridente, za danes res neodrešenca v besede pravem pomenu.

Voznik ustavi vrhu klanca, prav robato zahudiča in stopi s kozla, da ogleda voz in konja, ali še imata kaj prave podobe.

Dočim moji kmečki tovariši voznika izprašujejo, kod in kam in zakaj — obrne se Lah do mene, ker me seveda po obleki in palici šteje za mestnega človeka, in meniti se začneva v čudni nemščini; slovenščine seveda mož ne zna. Moram mu razlagati, kako daleč še ima do izvira Bistrice, kaka pot bo nadalje i. t. d. Potem pa mi potoži, kako ga je pretresavalo do sem, kolikokrat je že bil v nevarnosti, da se prekucne po skalah, da pa je primoran se voziti, ker je pretežak za hojo. Slišal je o krasoti planskega sveta okoli izvira Bistrice, in ker so mu pravili, da se vsaj za silo da tudi z vozom priti do izvira, spustil se je na to za njega nenavadno pot. Najrajši bi se takoj vrnil, toda ker je prispel že skoro na pol pota, bode vztrajal tudi še naprej.

Občudoval sem ga, da je iz ljubezni do narave prevzel tolike, za njega res nenavadne težave. Ko mu povem, da sem namenjen prenočiti v turistovski hiši v Bistrici, se prav vzradosti, ker bo imel vsaj družbo.

Ker se mi je mudilo, se poslovim od njega in vse družbe in jo brzo naprej uberem, da popravim zamudo. Voz pač slišim še nekaj časa za seboj ropotati, potem pa zopet nastane vse tiho in samo moj korak odmeva po gozdni soteski. Pot je namreč krenila daleč proč od toka Bistrice in se vije ves čas po temnem goščevju. Razgled je seveda popolnoma zabranjen, toda hoja po svežem gozdnem zraku med gostim drevjem in zelenjem je tudi zanimiva, — to se pravi za tistega, ki ni bojazljiv. (Dalje prihodnjič.)

S cepinom in vrvjo.

Spisal I. M.

Najlepši vrh v Ortlerskih planinah je gotovo Königsspitze (3854 m). Ortler ga sicer prekaša po visokosti, glede krasote se pa nikakor ne more ž njim meriti. Zato se mi je zelo skominalo,

ker nisem mogel nanj, čeprav sem ga imel na Ortlerju tako blizu; zmanjkalo mi je namreč časa. Sklenil sem pa že takrat, da polezem ob prvi priliki na ta najlepši vrh v Vzhodnih Alpah. Svoj sklep sem izvedel v lanskih počitnicah. Naredil sem si precej obširen načrt, ki je bil pa nazadnje celo preobširen. Nameraval sem obiskati med potjo Stubajske in Oetzthalske planine, pogledati malo v Švico in vrniti se čez Presanello, Aadamella in laške Dolomite. Toda delal sem račun brez krčmarja. Prišel sem samo do umazanega laškega mesta Bormia, potem sem pa bežal čez Stilfski prelaz nazaj. In razlogi, ki so me v beg zapodili? No, te zve vsak, kdor bo imel toliko potrpljenja, da ta potopis prebere do konca ali pa vsaj njegov konec pogleda.

1. V Stubajske planine.

Ako se rajši voziš, nego pa hodiš, prideš lahko v Ortlerske planine po železnici čez Landeck in dalje z vozom po cesti čez Hochfinstermünz ali pa čez Meran in po Vintschgauski dolini. Jaz se pa veliko varnejšega počutim v gorah, ker se jih je že na železnici mnogo več ponesrečilo. Zato sem se peljal samo do Sterzinga, ki leži še tostran Brennerja. Spremljevale so me najboljše želje slovenskih turistk in turistov, ki so se peljali z menoj do Dovjega. Pomagale mi pa menda niso dosti, vsaj do Beljaka ne, zakaj takoj onostran Trbiža sem imel smolo.

V vlaku je bila silna gneča, in potil sem se, da je bilo groza. Včasih mi je nekaj kapnilo na glavo; odkod prihajajo te kaplje, nisem preiskoval, ker se za take malenkosti ne menim. Ko si pa obrišem pot po obrazu, začne se moj vis-a-vis — debela Korošica, s krofom pod brado in z ruto in slamnikom na glavi — na vse grlo krohotati, in tudi drugi v vozu ji krepko pomagajo. Izprva gledam, komu se smejejo. Ker so se pa vsi razen mene krohotali, spoznam slednjič, da smeh velja meni. In zakaj? Tudi to sem kmalu zvedel. Moj krofasti vis-a-vis mi pove, da sem tak kakor zamorec. In ko se pogledam v ogledalo, katero mi je nekdo posodil, vidim, da sem namazan po obrazu s črnimol. Sedaj sem pa tudi zapazil na polici nad seboj prevrnjeno steklenico črnila, iz katere mi je kapljalo na glavo. Pozvedoval sem, čigava je, toda njen lastnik jo je zatajil. Znosil sem se torej samo nad steklenico, katero sem zagnal skozi okno. Zaradi tega sem imel veliko potrpeti med vso vožnjo; vsak, ki je vstopil, me je vprašal, zakaj sem tako črn. Nazadnje sem se že naveličal, vedno na isto vprašanje odgovarjati; obvezal sem si z ruto obraz in si globoko na čelo potegnil klobuk. V Sterzingu sem pa radovedni natakariči, katero sem prosil vode, povedal, da sem prišel naravnost iz Afrike, kjer so me zamorci „tetrovirali“.

Mesta nisem dolgo ogledoval, ker za take prazne reči nisem imel časa. Po eni ulici sem šel na trg, po drugi pa nazaj, in mesto je bilo ogledano. Toliko se še spominjam, da imajo hiše zelo stolpiče, in da kaže sploh vse mesto že precej laški značaj. Okolica je jako lepa, vsaj tako pravijo tisti, ki so jo videli. Jaz je nisem, ker mi jo je zakrivala megla, zato tudi ne morem njene krasote opisovati.

Zvečer sem hotel biti že na Becherju (3173 m). Mahnil sem jo torej urno po Ridnaunski dolini. Upal sem, da bodem med poldansko vročino lahko počival, ker je bilo še zgodaj zjutraj. V vasi Stange sem zvedel, da pridem v Ridnaun lahko tudi skozi tesni Gilfenklamm. Pot je le kake pol ure daljša, mi je rekel voznik, ki je čakal turistov, da bi jih peljal po slabem kolovozu v Ridnaun.

Tesni so v začetku jako podobne našemu Vintgarju. Voda šumi v večjih in manjših slapovih po ozki strugi, ki jo oklepajo visoke, zeleno obrasle stene. Žal mi je bilo že, da sem izgubil pol ure, ker mi ni treba hoditi v Tirole, da kaj takega vidim. Naenkrat se mi je pa zdelo, kakor da bi mi bila visoka, strma stena zaprla pot. Tesni se tu tako zožijo, da so podobne razpoki. Za stezo seveda ni več prostora; zato so v steno pritrjeni lični železni mostiči. Zdeli so se mi tako šibki, da si skoraj nisem upal nanje stopiti. Kaj pa, če se pod menoj podro, sem si mislil; ako mi je že namenjeno, da ne pridem več domov, ponesrečil bi se rad na pošten način kje gori v ledenikih, ne pa tu utonil, kar lahko vsak stori. Varno sem stopal po njih, in hvala Bogu, držali so. Preskušnjo so prestali dobro. Sedaj se jim lahko vsakdo zaupa, ker se niso podrli pod mojo in mojega nahrbtnika težo.

Nekako tesno mi je bilo pri srcu, ko sem stopal po tej razpoki, v katero ne posije nikdar solnčni žarek. Na nekaterih mestih je bilo skoraj popolnoma temno, pod menoj je pa voda bobnela in šumela, da me je kar glušilo. Voda pada na nekaj mestih v silnih slapovih v temno, nedogledno globočino. Posebno en vodopad je nad vse krasen in znamenit. Dolgo se je mogočna pečina ustavljala valovom, ki so butali vanjo. Toda v stoletjih, morda tisočletjih si je izklesala voda predor, skozi katerega pada sedaj v mogočnem curku; gledalcu se zdi, da je slap razdeljen v dva dela.

Stene tesni so iz lepega belega mramorja. Zato več napisov opominja turiste, naj ga ne omadežujejo s svojimi čačkami. Imena, napisana v raznih pisavah in barvah, pa kažejo, da je pri mnogih ta opomin zastonj.

Iz tesni sem prišel po strmih stopnicah, ki so kaj predrzno izpeljane nad krasnim slapom. Solnce je že razpodilo megle, in obetal se je krasen dan; žalibog, da je le pri obetanju ostalo. Oddaleč sem že zagledal grad Wolfsturn nad vasjo Mareith. Kolovoz je pa tu jako slab in strm. Potil sem se tako, da sem si s potom zbrisal zadnje ostanke črnila. Za ves pot in trud sem bil pa obilo odškodovan, ko sem pritolkel na vrh praga. V ozadju so se mi namreč pokazali Stubajski ledeniki. Ta pogled me je tako navdušil, da sem hitro pospešil korake, in naenkrat sem bil v v Ridnaunu. To je zadnja poštena vas v dolini, namreč taka vas, v kateri se lahko za pošten denar tudi pošteno naješ in napiješ. Tudi vodnika v Stubajske planine dobiš tu.

Jaz sem pa izkušal dobiti kakega hribolazca, ki bi hotel z menoj, ali s katerim bi skupno najela vodnika. Dolgo sem iskal zastonj kake žrtve. V gostilni so bili večinoma letovičarji. Nazadnje zapazim vendar v kotu turista, ki je bil namenjen v gore, vsaj

napravljen je bil približno tako. Imel je tako neumen obraz, da sem bil prepričan, da se mi bo pustil voditi.

Takoj se ga lotim. Začnem seveda z vremenom. Bil je pa zelo zgovoren in radoveden. Povedal mi je, da je iz Württemberga in namerava čez Timbelski prelaz v Oetzthal, potem čez Ramoljoch in Hochjoch v Vintschgau. Bil je one vrste hribolazcev, katere imenujejo tirolski vodniki „Jochfinken“. Na neštivilna njegova vprašanja sem pa seveda odgovarjal, kakor mi je že kazalo. Izkušal sem si pa pridobiti njegovo zaupanje; zato sem pohvalil vse, kar je bilo na njem, od slabo podkovanih črevljev do ponarejene gamsove brade na klobuku. Potem sem mu pa prigovarjal, naj gre rajši z menoj čez krasne Stubajske ledenike v Oetzthal mesto čez pusti Timbeljoch. Toda on je rekel, da ni bil še nikdar na ledenikih in da tudi nanje brez zanesljivih vodnikov ne gre. Zastonj sem mu dokazoval, da ga ravno tako varno na vrvi pripeljem na nje kakor kak vodnik; vse besede so bile kakor bob v steno. Ker sem spoznal, da sam noče z menoj, nagovarjal sem ga, naj vsaj z menoj skupno vzame vodnika. Izkušal sem ga prepričati, da bo tako imel dva vodnika, mene in najetega, plačal pa le polovico enega. Toda preklicani Württemberžan ni hotel uvideti tega dobička. Mislil sem že, da sem ga pridobil, pa mi reče z važnim glasom: „Iz vašega govorjenja spoznam, da ste zares spreten hribolazec. Nameraval sem vzeti vodnika vsaj do vrha Timbeljocha; pojdite rajši z menoj, in tako imava oba dobiček. Vam ne bo treba najemati vodnika čez Stubajske planine, meni pa ne čez Timbeljoch. Te besede so me prav iznenadile. Najrajši bi mu bil povedal, da je precej pametnejši nego njegova „figura“ kaže, toda bal sem se, da ne bi imel potem ž njim kakih sitnosti. Poslovil sem se in si od jeze najel vodnika s čudnim imenom Kruselburger.

(Dalje prihodnjič.)

Po Hrvaški Švici in okolici na kolesu.

Spisal Juraj Lubič.

Potovanje samo na sebi ni nič posebnega. Potovali so že v prastarem veku, ko je Bog pri gradbi babilonskega stolpa predrznim graditeljem zmešal jezike, da so morali iskati po prostranem svetu najpripravnějšíh prostorov za svoje naselbine; potovalo se je pozneje in potuje se še dandanes. Razlika med potovanjem v starem veku in med dandanašnjim potovanjem je ta, da je človeški um v novem veku iznašel razna umetna občila, katerih se poslužuje sedanji potovanja željni svet, dočim so morale prej večinoma le človeške noge služiti v to, da se je prišlo od enega kraja do drugega. Vrhutega pa je danes svet častihlepen in si izmišljuje prav neverjetne, da ne rečem neumne načine potovanja.

Potujejo peš, v vozech, na konjih, po železnici, po parobrodih, v čolničkih, zrakoplovih, zabojih, sodih i. t. d. i. t. d., in že o

vsakem potovanju čitamo po raznih listih opise, ki naznanjajo, kak rekord je ta ali oni dosegel, kako nevarnost je ta in ta srečno prebil, kako je potovalec v sodu po Niagarskih slapovih se premetaval, kako je sapo lovil, se onesvestil in potem vendar „čil in krepak“ stopil pred svoje občudovalce i. t. d.

Opisovanje raznih izletov je postalo že nekaka manija, in ravno dandanes se zelo veliko potuje in zelo veliko piše, tako da bi lahko govoril o posebni literaturi. Jaz tega ne grajam, ker je to lepo in moramo biti dotičnikom hvaležni, da so nam pokazali pota, na katera nam ni hoditi.

Veliko jih je pač, ki se takemu trudu iz gole lenobe nočejo podvreči. Prva dama pa — ali kaj je bilo — ki je napravila izlet na Niagarske vodopade v sodu, svojega izleta gotovo zaradi tega ni opisala, ker je svojo moderno predrznost plačala z življenjem.

Tudi jaz sem se pripravil, da opišem svoj zadnji izlet, toda ne toliko zaradi tega, ker me je morebiti moderna manija okužila, marveč da služim dobri stvari, in da dobe čitatelji, ki ljubijo moj šport, potrebna navodila.

Za svoje potovanje si nisem izvolil železnice, ker je bolj kazen nego zabava, premetavati in pariti se v ozkem zaboju ob groznem ropotu, piskanju in vpitju ter v vedni smrtni nevarnosti; nisem se pustil metati po razburkanih morskih valovih; nisem šel v oblake gledat, kako strele švigajo, in nisem ob vodopadih lovil sape ter iskal zavesti. Potoval sem na danes že čisto navaden način — poslužil sem se kolesa. To občilo je najpametnejše in najcenejše ter ima najpostrežljivejšega strojevodjo: ustavi se, kjer se hoče in kadar se hoče.

Kar sem na svojem potovanju videl in doživel, to naj podam v nastopnih vrsticah. Moj spis veljaj zlasti kolesarjem, in ne dvomim, da se kateri izmed njih spusti za menoj v Hrvaško Zagorje, odkoder se bo vračal, kakor sem se jaz, sam s seboj popolnoma zadovoljen.

* * *

Napočil je poletni dan, kakor si lepšega ne moreš misliti. Par dni prej je bilo deževalo, potem pa je pategnil lahen vetrič, ki je državno cesto popolnoma posušil. Niti blata, niti prahu — taka cesta je za kolo idealna.

Hotel sem prvi dan dospeti v Konjščino pri Zlatarnu (128⁵ km), kjer so me pričakovali; zato sem moral zarana odpotovati, ker ni dobro v najhujši vročini voziti.

Ob peti uri v jutro sem zajahal svojega jeklenega konja, kateremu sem bil pritrdil okvirno torbico s prtljago, neobhodno potrebno za štiritedensko potovanje, ter sem odjadrал z lahnim vriskom kakor mladenič, ostavivši na mestu vso skrb, jezo in nadloge minolega leta, saj to je bil prvi dan sladke svobode po dolgotrajnem, duhomornem poslovanju.

Jutro je bilo prijetno hladno, cesta gladka, in šlo je, kakor bi plaval.

Prvikrat po dolgem času sem zopet užival toli priljubljeno mi narodo, divil se ob že znanih mi hribih, gozdih, planjavah ter ob gosto posejanih prijaznih vasicah, trgih, mestih. Ustavljaj se nisem nič, dasi mi je tuintam držal kak dober znanec gostoljubno roko nasproti, vabeč me na dobro kapljico.

Ko sem neprestano prevozil 38 kilometrov, sem uvidel, da pridem prehitro na svoj cilj, in že sem krenil v stran, da obiščem v bližnjem trgu iskrenega prijatelja izza mladih let. Vsled tega bi bil imel kakih 50 km več voziti; to ne bi škodilo zaradi treniranja, vrhutega pa bi par sladkih ur preživel v družbi svojega prijatelja.

Človek obrača, Bog obrne.

Dospevši v trg (75,5 km), sem bil takoj aretovan, dasi nisem drugega učinil, kakor da sem se bil pokazal.

Pri srcu mi je bilo kakor anarhistu, za katerega se zanimajo oblasti ter ga vabijo z neubranljivimi besedami v svoje osredje takoj, ko ga ugledajo in spoznajo.

Pa imenitna je bila oblast, katera me je aretovala. Braniti se ni prav nič dalo; kar glavo sem vdano tja pomolil, češ, tu me imate! In imeli so me do druge ure v noči. Prej ni bilo mogoče obrazložiti si teh in onih razmer ter poizprazniti brezštevlnih porcelanastih posod na mizi in osušiti brezdna raznih opojnih pijač.

Maček nima prostora na kolesu — zapomni si to! To sem bil sicer vedel, toda bil je le malo neroden *ex tempore*, katerega sem si bil privoščil. Obžaloval tega nisem, dasi se mi je v jutro potem na kolesu klavrno godilo.

Zaostati nisem hotel. Že ob poldnevih v jutro sem brez zadostnega zajtrka dirjal iz prijaznega trga. Ustavil sem se šele v Zaprešiču (64,3 km), kjer sem si moral želodec prav dobro okrepčati.

Bil sem torej na Hrvaškem.

Črez dolgo sem se zopet prepričal, da Hrvatje svojo narodnost spoštujejo kakor malokateri narod. Poglej človeka, poglej hišno opravo, poglej krajevne deske, poglej, kar hočeš, povsod te pozdravljajo prikupne narodne boje. Ta narod, dasi siromašen, ima drugačen nastop nego njegov bližnji sosed; dičijo ga zavednost, samozavest, razboritost. Prijaznih obrazov dobiš povsod. V postrežljivosti napram tujcu so si tekmeči. Kdo ne pozna hrvaške gostoljubnosti!

Srečnega sem se čutil ob misli, da bom imel priliko, s tem inteligentnim narodom dalje časa občevati ter pregledovati njegove krasne pokrajine. —

Po parurnem odmoru sem krenil pred vasjo na levo proti Zaboku, kjer se cepi cesta v znane Krapinske toplice. Začetkoma pri kažipotu je cesta dobra in pelje deloma skozi gozd, ko se pa kmalu preide na desno, je pot do Velikega Trgovišta slaba, izvožena, kamenita in prašna. Umevno mi ni, čemu so vprek večinoma ravne ceste mnogobrojni jarki, kateri vožnjo s kolesom grozno ovirajo in kolesarja utrudijo.

Med Kuplenovim in Hruševcem sem srečal več deklet v beli narodni noši, prepevajočih narodne pesmi. To v srce segajoče petje

iz mladih, mehkih grl me je presunilo. Postal sem in poslušal, dokler mi je petje le še kakor jek donelo na uho.

Neznosna vročina me je morila. Vozil bi bil rad neprestano do Konjščine, a ni šlo.

Med Velikim Trgovištem in Zabokom se je pričelo nebo groziti. Temni oblaki so se podili v višavah, in votlo bobnenje se je čulo izza gorá. Temu pa so sledili mogočni streli iz topov strelnih postaj na Krapinskih goricah. Toča? — Bog ne daj! Že je jelo kapljati; podvizal sem svoj tempo, kajti znano mi je bilo, kaj se pravi po blatnih hrvaških cestah voziti. Prišel sem v Zabok (od Zaprešiča 26·2 km), kjer ima blizu železnične postaje imenitni hrvaški pisatelj Šandor pl. Babić Gjalski lepo vilo, ravno ko je pričelo padati. Odnesel sem še suho haljo. Pa ni bilo napačno, da sem prišel do kozarca; vročina me je bila tako izdelala, da sem užival za dva.

Med tem, ko sem se krepčal, je pokazal zopet Apolon svoje zlato obličje, oblaki pa so se razpršili. Padlo ni veliko, komaj da se je cesta zmočila. Ne vem, se je li Jupiter Pluvius premislil, ali so mu strelni topiči zoper točo zmešali račun.

Nadaljna vožnja je bila prijetna, ker vročina ni več tako pritiskala, vozil pa sem že v poznih popoldanskih urah.

Pot me je peljala mimo Bedekovčine, kjer je slavnoznana velika tovarna za glinene izdelke blizu ceste. Ni treba vprašati, kaj v tej tovarni vse izdelujejo. To vidiš na prvi pogled. Na dvoru pred tovarno, segajočem prav do ceste, je razloženo toliko gotove robe, da je hkratu ni mogoče pregledati. Roba je krasna, in ni se čuditi, da pošilja tovarna svoje izdelke daleč po svetu. Tu vidiš raznovrstne cevi, strešno, tlačno opeko, opeko za zgradbe, dimnike, razne okraske i. t. d. Vse je pripravljeno za odvoz na bližnji kolodvor Zagorske železnice (Zagreb-Varaždin). Tovarna je velikanska in leži na lepi, prostrani ravnini, obdani od vseh strani od višjih in nižjih hribov, tako da že oddaleč vzbuja potniku zanimanje.

Cesta od Zaboka dalje je gladka, vožnja tem prijetnejša, ker posebnih klancev ni, pokrajina pa je divna, kar tem bolj povzdigne užitek, ker se prej med Zaprešičem in Zabokom ne vidi nič posebnega in je vožnja zato bolj pusta, enolična. Od Zaboka dalje pa se ti odpre cel raj. Lepe planjave, vinogradi, griči z grajščinami hrvaških plemenitašev, prijazna sela, gozdi, tam zadaj pa mogočna temna Ivanščica gora s svojimi zgodovinsko zanimivimi razvalinami, ki gledajo kakor turobni duhovi daleč, daleč v svet, oznanjujoč nekdanjo slavo svojih vitezov pa tudi minljivost vsega zemskega.

Bilo je okoli 6. ure na večer, ko sem precej težavni klanec pri Brstovcu, kjer pelje cesta na levo proti Zlataru, na desno proti Mariji Bistrici, naravnost pa proti Konjščini, zmagovito prevozil in z novo silo — imel sem samo še 7 km do cilja — ne brigajoč se za dva sicer kratka, a izdatna klanca, jadral proti Konjščini, kamor sem dospel, prevoživši 114·9 km, čvrst in vesel. (Od Zaboka 25 km.)

Moj stari prijatelj, velečastiti gospod dekan ali, kakor ga tam nazivljejo, „vicearhidjakon“ ali „vicejašprež“ Baldo Kosiček, rodom Kranjec, me je sprejel kar najprijazneje. Imel je pri sebi na letovišču sorodno obitelj, gospo s četverimi otroki. Skrbljivo je bilo torej za izvrstno zabavo.

Par dni sem prebil v tej dragi mi družbi in porabil čas, da si ogledam kraj in okolico.

(Dalje prihodnjič.)

Društvene vesti.

Občni zbor Savinske podružnice. Dne 5. t. m. je imela Savinska podružnica v prijaznem Šoštanju svoj redni občni zbor v hotelu Avstriji. Zbralo se je precej članov iz Šoštanja in okolice ter iz gorenje Savinske doline. Osrednji odbor je zastopal gosp. Miha Verovšek iz Ljubljane. Navzoči je bil tudi deželni poslanec g. Ivan Vošnjak.

Po običajnem pozdravu je g. načelnik Fr. Kocbek v kratkih besedah omenil stanje turisticke v naših krajih in zlasti poudaril, da se planinstvo gotovo v prihodnje še bolj povzdigne, ker se je v zadnji skupščini Gornjegrajskega okrajnega zastopa cesta z Ljubnega do Solčave sprejela med okrajne ceste in bode že to leto najbrž zelo izboljšana. Tajnik gospod Šijanec je obširno poročal o podružničnem delovanju v minolem letu. Tu je vprašal g. Terčak iz Ksaverija, zakaj ni Slov. plan. društvo, oziroma Savinska podružnica kupila „Hude luknje“. O tej zadevi so govorili gospodje Verovšek, Kocbek, Vošnjak in dr. Mayer. Vsi so bili edini v tem, da je popolnoma prav, da društvo ni kupilo te jame. „Huda luknja“ nima nobene prihodnosti; zabilo bi se le dosti denarja vanjo, in ne le da bi ne bilo nič dobička, ampak še velika izguba bi bila zadela društvo.

Računski sklep za l. 1901. in proračun za leto 1902. sta se sprejela neizpremenjena. — Naslednja točka je bila nova volitev. Dasi ni še potekla triletna funkcijska doba sedanjih odbornikov, se je morala vršiti nova volitev, ker sta izjavila načelnik g. Kocbek in tajnik g. Šijanec, da odstopita zavoljo napadov v lističu „Naš Dom“. Gosp. Verovšek je v daljšem govoru omenjal zaslug odstopivših odbornikov, ožigosal hujskajočo pisavo omenjenega lista, ki se je z dotičnimi dopisi le osmešil. Ljudstvo v gorenji Savinski dolini ve dobro, kje je resnica, in ve ceniti zasluge mož, ki delujejo nepristransko. Dotični dopisnik pa naj bi bil prišel na občni zbor in tukaj v oči povedal, kar mu ne prija. Gosp. Verovšek je izrazil popolno zaupanje dosedanjim odbornikom in nasvetoval, naj se zopet izvolita dosedanji načelnik in tajnik. Z burnim odobravanjem je občni zbor soglasno pritrdil govorniku in tudi soglasno sprejel sledečo resolucijo, katero je predlagal c. kr. notar gosp. Kolšek: Občni zbor Savinske podružnice Slov. plan. društva odločno zavrača vse napade, ki so bili v „Našem Domu“ proti načelniku in tajniku Savinske podružnice. Ker so vsi napadi neutemeljeni in neosnovani, izreka občni zbor popolno zaupanje v ta dva gospoda odbornika naše podružnice in iskreno zahvalo za njiju dosedanje uspešno delovanje. Naposled izreka občni zbor prošnjo,

naj blagovolita zopetno izvolitev sprejeti in nadaljevati dose-danje delovanje. Glede na to sta načelnik g. Kocbek, nadučitelj v Gornjem gradu, in tajnik g. Šijanec, učitelj istotam, prevzela zopet svoje prejšnje odborniške posle.

Ker ni bilo nobenih posebnih želj, ne nasvetov in predlogov, je zaključil načelnik občni zbor s prošnjo, naj bi vsi navzočniki podpirali našo podružnico gmotno in moralno.

Gospod notar Kolšek se je v imenu Šoštanjske občine zahvalil Savinski podružnici, da je v tem slovenskem trgu priredila svoj občni zbor, in je prosil odposlanca osrednjega odbora, naj ponese ljubljanskim turistom pristrčne bratske pozdrave, zlasti pa neumornemu osrednjemu odboru.

Na čast planincem je zvečer priredila Šaleška čitalnica koncert s petjem in tamburanjem ter tudi veselo igro „Lokavi snubač“. Velika dvorana v hotelu Avstriji je bila polna najodličnejšega prebivalstva Šoštanja, Velenja in okolice. Ne bomo opisovali res krasnega užitka, ki smo ga imeli pri poslušanju izborna izvežbanih pevcev, ne bomo hvalili posameznih igralcev pri gledališki predstavi; omenimo naj samo nekaj, kar je vredno, da poudarimo še posebej, to je neprisiljena in živahna prosta zabava. Vse je bilo tako nekako po domače. Tukaj nisi opazil nikakega separatizma, nikake nasprotnosti; zraven duhovnikov, uradnikov, učiteljev in druge inteligencije je bilo preprosto ljudstvo in občeval je drug z drugim, kakor mora biti. Govorili so razni gospodje navduševalne napitnice, prepevale so se naše krasne pesmi, največ narodne — a vse je bilo veselo in radostno.

Podravska podružnica je poslala brzojaven pozdrav.

Novi člani. Radovljiške podružnice: Baloh Ivan, kaplan v Kranjski gori; Baraga Ivan, učitelj v Koroški Beli; Resman Anton, posestnik v Predtrgu. — Savinske podružnice: Matija Jeraj, p. d. Praznik, posestnik v Nizki pri Rečici; Franc Podbrežnik, tajnik Gornjegrajskega okrajnega odbora v Bočni; Anton Kocuvan, trgovec v Šoštanju.

Darila. Radovljiški podružnici: Visoko poljedelsko ministrstvo 150 K; slavna mestna občina Radovljiška 100 K (oba prispevka za premostitev Save). — Savinski podružnici: G. dr. Iv. Klasinc v Gradu 2 K; g. dr. Josip Vrečko v Celju 10 K; gosp. Miha Levstik, učitelj v Št. Andražu, 2 K; gosp. J. Wudler, učitelj v Mozirju, 1 K; sklad v gostilni gospe Šlandrove v Gornjem gradu 1.40 K. Srčna hvala vsem!

Prvi poučnozabavni večer v tem letu je bil dne 8. t. m. v „Narodnem domu“ v Ljubljani. Predaval je g. katehet Ivan Mlakar o svojih lanskih turah po najvišjih tirolskih gorah in ledenikih. Dasi je podal mnogobrojnimi poslušalcem samo posnetek svojega zanimivega potovanja, vendar si je iznova zaslužil priznanje, da je ne le odličen vele-turist, nego tudi izborna pripovedovalec. Celotni potopis, ki je na široko zasnovan in poln lepot iz veličastne gorske prirode in poln zanimivih dogodkov s pota, je začel v tej številki izhajati pod naslovom „S cepinom in vrvjo“.

Poti. Radovljiška podružnica je zaznamenovala preteklo leto še sledeče poti: Srednja vas - Senožete - Boh. Bistrica. — Srednja vas - Blatnica - Studor. — Stara Fužina - Blatnica - Studor. —

Stara Fužina - Planina pri Jezeru - Dedno polje - Ovčarija - Sedmera jezera. — Jereka - Koprivnik. — Koprivnik - Vodnikov razglednik. — Hribarice - Kanjavec.

Podružnica je prenovila tudi markacijo (ki je bila že popolnoma izprana) od Sedmerih jezer čez Komarčo v Lokanico (Ukanico). Postavila je razen tega na mnogih potih, zaznamenovanih od drugih društev, na vseh razpotjih napisne deske. Za vse lanske markacije v Julijskem pogorju in v Karavankah je porabila podružnica 68 napisnih tabel, a jih bode morala še mnogo, mnogo postaviti, predno bo urejeno vse. Največjo uslugo je izkazal društvu z markiranjem po Bohinjskih gorah gosp. Boris Zarnik, stud. phil. v Jeni. Bodi mu na tem mestu izrečena iskrena zahvala.

Razne vesti.

Po zimi na Kumu. 5. t. m. je obiskalo 7 planincev, med njimi ena gospodična Sv. Kum (1219 m). Proti vrhu je bilo še precej snega, a ker je sneg držal, hoja ni bila težavna. Razgled je bil pa tistega dne zares velikanski. Štajerski hribi so bili brez snega, le Pohorje je bilo pobeljeno. Savinske planine in Triglavska skupina se redkokdaj vidijo tako krasno. Posebno obsežen je bil pa razgled na jug in vzhod. Razen Snežnika in Risnjaka so se videli posebno čisto še Velika in Mala Kapela, Velebit in nad Zagrebom Sleme. Na vrhu je vlekel mrzel veter, zato ni bilo možno dolgo ostati zunaj; popoldne je pa veter ponehal, a razgled ni bil več tak. Zadovoljni so se vrnili planinci nazaj na Hrastnik, nabiraje po poti raznovrstne cvetke. — Kdor hoče imeti s Kuma res lep razgled, priporočamo mu, naj gre nanj po zimi, ker pot čez Dobovec je jako prijetna.

Poziv na IV. tekmovalno slikanje.

Odsek amateur-fotografov „Slov. plan. društva“ pozivlje s tem častite člane, da se blagovoljno udeleže tekmovalnega slikanja za leto 1902.

Spored je: 1.) Planinsko slikanje, 2.) pokrajinsko slikanje, 3.) razne študije in slike.

Slike, izvršene v dobi od 1. jan. 1902. do 1. nov. 1902. leta, se bodo obdarovale z raznimi diplomami, katere jim pripozna posebna v presojo slik določena komisija.

Gg. amateurje opozarjamo na to tekmovanje in jih prosimo, da se ga obilo udeleže ter svoje slike pošljejo najkasneje do 30. oktobra 1902. leta odseku amateur-fotografov „Slov. plan. društva“ v Ljubljani.

Imena slik, objektiv, razsvetljava in podpis naj se zabeležijo posebej in pošljejo v zavitku.

Fotografi po poklicu so izključeni.

Odsek amateur-fotografov „Slov. plan. društva“.

Člani osrednjega društva plačujejo članarino osrednjemu odboru v Ljubljani, člani vseh podružnic pa svojim odborom.

Članarina „Slov. plan. društva“ in njegovih podružnic znaša na leto 6 K; poleg tega zneska plača nov član tudi 2 K vpisnine. Ustanovnik plača enkrat za vselej 60 K. Vseučiliščniki plačajo 3 K letnine in so prosti vpisnine.

„Plan. Vestnik“ prejemljejo vsi člani **brezplačno**. Nečlane stane na leto 4 K, dijake 2 K 40 h.

Društvena znamenja dobivajo člani v društveni sobi v Narodnem domu v Ljubljani, pri podružniških odborih, pri gospodu Ivanu Sokliču, trgovcu Pod Trančo, in pri gospodu J. Lozarju, trgovcu na Mestnem trgu v Ljubljani. Eno znamenje stane 2 K.

FRANC ČUDEN

urur v Ljubljani na Mestnem trgu

priporoča svojo bogato zalogo vsakovrstnih žepnih in stenskih ur ter budilk. Vsi izdelki so priznani izvrstni in poceni. Popravila se izvršujejo natančno in dobro.

Ceniki na zahtevanje brezplačno

J. BONAČ

v Ljubljani v Šelenburgovih ulicah št. 5, nasproti nove pošte,

priporočam vljudno svojo

 trgovino s papirjem in pisalnimi potrebščinami.

Vzorce papirja pošiljam na ogled. V svoji knjigovoznici izdelujem vezi preproste in najfinije. Prevzemljem izdelovanje vsakovrstnih razglednic po fotografijah. Imam veliko zalogo vedno najnovejših razglednic.

~ Edina zaloga svinčnikov družbe sv. Cirila in Metoda. ~

Tvornica kartonaze z električno silo. Po naročilu izdelujem raznovrstne škatle. Prekupnikom velik popust.

Karla Kavšeka nasl.

Schneider & Verovšek

v Ljubljani na Dunajski cesti št. 16

priporočata svojo veliko zalogo planinske opreme: krampeže, svetiljke, cepine, dereze itd., potem raznovrstno železnilno za stavbe, kuhinjsko orodje, najboljše orodje za rokodelce in vse vrste poljedelskih strojev.

GRIČAR in MEJAČ

v Ljubljani, v Prešernovih ulicah števil. 9

priporočata svojo bogato zalogo izgotovljene moške in ženske obleke ter najboljše perilo in zavrtnice.

Zlasti opozarjata na nepremočna lodnasta oblačila in plašče za turiste.

Naročila po meri se izvršujejo točno in ceno na Dunaju.

Ilustrovani ceniki se razpošiljajo franco in zastonj.

Članom „Sl. pl. društva“ znižane cene.

IVAN SOKLIČ

v Ljubljani, Pod trančo št. 1,

priporoča svojo veliko zalogo klobukov, posebno lodnastih za hribolazce in lovce iz
tvornice Jos. in Ant. Pichlerja, c. kr. dvor. založnikov.

Članom „Sl. pl. društva“ znižane cene.

AVGUST AGNOLA,

Najnižje cene.

steklar v Ljubljani na Dunajski cesti št. 13.

Najnižje cene.

Velika zaloga stekla, porcelana, zrcal, okvirov in vseh drugih v steklarstvu spadajočih predmetov.

LJUBLJANA

→ J. LOZAR ←

Mestni trg št. 7.

priporoča svojo bogato zalogo turistovskih srajc, turistovskih, kole-sarskih in lovskih dokolenic, lovskih volnenih jopičev, zimskih in letnih nogavic, zavratnic itd. Fino moško perilo in spodnja obleka.

Članom „Slov. plan. društva“ znižane cene.

Brata Eberla,

pleskarja c. kr. drž. in c. kr. priv. južne železnice

v Ljubljani, v Franciškanskih ulicah št. 4,

prevzemata vsa v pleskarstvo spadajoča dekorativna, stavbinska in pohištvena dela.

Belo resno in fino, izvršitev točna in po najnižjih cenah.

FOTOGRAFIJA

je gotovo najlepša in najkratkočasnejša zabava!

Fotografski aparati

in sploh vsi drugi v fotografsko stroko spadajoči predmeti za amaterje
in za strokovnjake so vedno v največji zalogi na razpolago.

Pouk v fotografiranju za novince preskrbim sam in brezplačno.

Ceniki so vedno brezplačno na razpolago.

Dalje priporočam svojo tovarniško zalogo
papirja ter pisalnih in risalnih potrebščin.

JOS. PETRIČ.

V Ljubljani, na sv. Petra cesti št. 4.

ADOLF HAUPTMANN

v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 41.

Tovarna oljnatih barv, firneža, laka in kleja.

→ Zaloga slikarskih in pleskarskih predmetov. ←